

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 678
Din 22.11.2017

Dosar nr: 8A/2016

Petiția nr: 5.465/15.09.2016

Autosesizare: Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Reclamați: Comitetul Internațional Olimpic, Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal, S.C. RCS&RDS S.A., S.C.UPC Romania S.R.L., S.C. TELEKOM ROMÂNIA COMMUNICATIONS S.A. și Televiziunea Maghiară

Obiect: Restricționarea contractării transmisiunilor sportive (Campionatul European de fotbal, 2016: UEFA, respectiv Olimpiada de la Rio, 2016: IOC) pentru posturile de televiziune exclusiv pe teritoriul lor național, încălcând astfel principiul liberei circulații a serviciilor în spațiul UE și discriminând persoanele aparținând minorităților naționale care doresc să urmărească evenimentele sportive în propria lor limbă maternă.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

1. **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, sector 1, București.

Numele și sediul/domiciliul procedural ales al reclamaților:

2. **Comitetul Internațional Olimpic**, ..

3. **Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal (UEFA)**, ..

4. **S.C. RCS&RDS S.A.**

5. **S.C.UPC Romania S.R.L.**, ..

6. **TELEKOM ROMÂNIA COMMUNICATIONS SA** ..

7. **Televiziunea Maghiară (Duna Mediaszolgáltató Nonprofit Zrt.)**, ..

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

8. Prin nota de de autosesizare inițială, Colegiul director analizează în ce măsură reclamații au restricționat contractarea transmisiunilor sportive (Campionatul european de fotbal, 2016: UEFA, respectiv Olimpiada de la Rio, 2016: IOC) pentru posturile de televiziune exclusiv pe

teritoriul lor național, încălcând astfel principiul liberei circulații a serviciilor în spațiul UE și discriminând persoanele aparținând minorităților naționale care doresc să urmărească evenimentele sportive în propria lor limbă maternă.

III. Citarea părților

9. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

10. Reclamații au fost citați pentru data de 25.10.2016 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

11. Pentru audierile din data de 25.10.2016, primii 2 reclamați au fost prezenți prin reprezentanți convenționali aleși, procedura fiind complet îndeplinită. La acest prim termen de audieri, UEFA a solicitat acordarea unui nou termen, termen luat la cunoștință de ambele părți prezente, pentru data de 15.11.2016.

12. În același timp, prin adresa nr. 5.874/04.10.2016 s-a realizat o informare către Ambasada Elveției în România cu privire la procedura de soluționare demarată în speță, au fost solicitate puncte de vedere de la TVR, MTV respectiv anumiți operatori privind furnizarea serviciilor prin cablu: RCS/RDS, UPC, Telekom.

13. Prin adresa nr. 6.748/09.11.2016 (filele 204 și 205 la dosar) s-a solicitat punct de vedere de la PRO TV S.R.L. și a fost informată Ambasada Ungariei în România cu privire la procedura de soluționare demarată în speță, precum și cu privire la solicitarea unui punct de vedere din partea Televiziunii Maghiare, fapt realizat prin adresa nr. 6.754/09.11.2016 (fila 206 la dosar).

14. Prin adresa nr. 7.455/14.12.2016 (filele 248 – 252 la dosar) s-a realizat recitarea părților pentru data de 10.01.2017, odată cu introducerea în cauză a noilor reclamați.

15. Prin adresa nr. 7.475/14.12.2016 (fila 255 la dosar) s-a solicitat punct de vedere de specialitate de la Consiliul Național al Audiovizualului.

16. Prin adresa nr. 474/27.01.2017 (filele 310 – 314 la dosar) s-a realizat recitarea părților pentru data de 06.02.2017, termen reprogramat pentru data de 09.02.2017, prin adresa nr. 633/03.02.2017 (filele 315 – 330 la dosar).

17. Prin adresa nr. 2.609/12.05.2017 (filele 347 – 352 la dosar) s-a realizat recitarea părților pentru data de 22.05.2017.

IV. Susținerile părților

Susținerile instituției care a declanșat acțiunea din oficiu

18. Prin nota de autosesizare cu nr. de înregistrare la C.N.C.D. **5.465/15.09.2016**, Colegiul director urmează a analiza posibila încălcare a principiului liberei circulații a serviciilor în spațiul UE și discriminarea persoanelor aparținând minorităților naționale care doresc să urmărească evenimentele sportive în propria lor limbă maternă prin restricționarea contractării transmisiunilor sportive (Campionatul european de fotbal, 2016: UEFA, respectiv Olimpiada de la Rio, 2016: IOC), pentru posturile de televiziune exclusiv pe teritoriul lor național.

19. Prin nota nr. 6.956/18.11.2016 (filele 246 – 247 la dosar), autosesizarea a fost completată prin introducerea în cauză a altor 3 reclamați, S.C. RCS&RDS S.A., S.C. UPC România S.R.L. și S.C. Telekom România Communications S.A.

20. Prin nota nr. 1.140/27.02.2017 (fila 334 la dosar), autosesizarea a fost completată prin introducerea în cauză în calitate de reclamat a MTV (Televiziunea Maghiară), fiind clarificat în același timp obiectul autosesizării, în urma audierii din data de 09.02.2017, după cum urmează: imposibilitatea urmăririi de către membrii comunității maghiare în limba maternă pe teritoriul României a celor 2 competiții sportive transmise de Televiziunea din statul de rudenie (M4) prin canal sonor (transmisii comentate): Campionatul European de Fotbal 2016 și Olimpiada de la Rio 2016.

Suștinerea reclamațiilor

21. Societatea Română de Televiziune formulează punct de vedere prin adresa nr. C/466/18.10.2016, înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 6.200/19.10.2016, comunicând următoarele:

Drepturile pentru difuzarea Campionatului European de Fotbal 2016 au fost deținute de Pro Tv;

Deținătorul internațional al drepturilor este cel care stabilește modul în care vinde drepturile pentru diferite competiții sportive;

Conform practicii internaționale, drepturile unei competiții majore se vând pentru fiecare teritoriu și fiecare televiziune cumpără drepturile doar pentru teritoriul propriu. TVR achiziționează doar drepturile pentru România în primul rând pentru motive financiare.

22. S.C. RCS&RDS S.A. formulează punct de vedere prin adresa nr. 6.346/25.10.2016 (fila 197 la dosar) precizând că, în conformitate cu prevederile Legii Audiovizualului nr. 504/2002, în calitate de distribuitor de servicii de televiziune nu are dreptul să intervină în conținutul unui serviciu de programe retransmis, acest lucru fiind un atribut doar al radiodifuzorului care produce și emite serviciul de programe respectiv.

23. S.C. Telekom Romania Communications S.A. face următoarele precizări prin punctul de vedere nr. 6.415/27.10.2016 (fila 198 la dosar):

Societatea a participat la licitația organizată de UEFA în legătură cu achiziționarea dreptului de transmisiune a Campionatului European de Fotbal EURO 2016 în cadrul programelor de televiziune ale Dolce Sport;

UEFA stabilise în prealabil pachetele ce puteau fi achiziționate, acestea fiind stabilite pentru fiecare stat european în parte;

Societatea a câștigat licitația pentru pachetul aferent teritoriului României, având dreptul să folosească drepturile achiziționate doar în limba română;

Orice nerespectare a condițiilor licitației, inclusiv cele referitoare la teritorialitate sau limba folosită, ar fi reprezentat o încălcare a contractului încheiat între UEFA și Telekom, care ar fi îndreptățit UEFA să solicite despăgubiri.

24. Urmare a solicitării C.N.C.D. de formulare a unui punct de vedere cu privire la obiectul autosesizării, **S.C. UPC Romania S.R.L.**, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu nr. 7.700/28.12.2016 (filele 258 – 259 la dosar) în calitate de distribuitor de servicii (adică persoana care constituie și pune la dispoziția publicului o ofertă de servicii de programe prin retransmisie, pe baza de relații contractuale cu radiodifuzorii ori cu alți distribuitori), supune atenției Colegiului prevederile Legii audiovizualului nr. 504/2002:

- pornind de la definiția noțiunii de retransmisie (care înseamnă captarea și transmiterea simultană a serviciilor media audiovizuale liniare, furnizate de radiodifuzori, prin orice mijloace tehnice, în integralitatea lor și fără nicio modificare a conținutului), UPC precizează că redistribuie către abonații săi programele audiovizuale furnizate de către radiodifuzori în baza contractelor încheiate în mod direct cu radiodifuzorii, contracte în temeiul cărora, UPC nu are dreptul să intervină asupra conținutului audiovizual al programelor difuzate de aceștia, radiodifuzorii având atât independența, cât și răspunderea editorială.

Prin urmare, având în vedere cadrul legal aplicabil, UPC, în considerarea calității sale de distribuitor de servicii audiovizuale, nu deține informațiile relevante cu privire la contractarea de către radiodifuzori a emisiunilor sportive pe perioada derulării Campionatului European de Fotbal 2016, organizat de către UEFA, respectiv pe perioada derulării Olimpiadei de la Rio 2016, organizata de către Comitetul Internațional Olimpic.

25. Televiziunea Maghiară formulează punct de vedere prin adresa nr. 7.7.01/28.12.2016, traducere autorizată urmare a procedurii demarate de C.N.C.D. (fila 339 la dosar), fiind oferite următoarele precizări:

Furnizorul de servicii media a avut în posesia sa drepturile de difuzare din cadrul procedurii, cu toate acestea nu are cunoștință despre faptul că contractele implicate ar fi violat egalitatea de tratament sau ar fi dus la discriminare. De asemenea nu poate da declarație despre faptul că contractele ar constitui, prin orice modalitate, un obstacol pentru libera circulație a serviciilor, mai precis că ar fi anticoncurențiale sau denaturante.

Mass-media publică maghiară a luat legătura cu organismele de radiodifuziune sau televiziune de pe teritoriul României, înainte de desfășurarea evenimentelor sportive, care au refuzat propunerea sa de colaborare pe baza căreia să fie posibilă, în conformitate cu un acord între părți - în mod reciproc - retransmiterea emisiunilor lor în țările acoperite de serviciile media ale difuzorilor. După cunoștințele sale, MTV susține că, colaborarea profesională propusă nu ar fi reprezentat un obstacol nici pentru UEFA, CIO sau UER.

26. S.C. PRO TV S.R.L. formulează răspuns, urmare a solicitării C.N.C.D., prin adresa înregistrată la C.N.C.D. sub nr. 116/10.01.2016 (fila 304 la dosar), considerând necesar să îi fie oferite clarificări cu privire la ce **informații referitoare la contractarea transmisiunilor sportive aferente Campionatului European de Fotbal 2016, UEFA, sunt solicitate în concret.**

27. Consiliul Național al Audiovizualului formulează punct de vedere de specialitate prin adresa nr. 1.917/04.04.2017 (filele 344 – 345 la dosar), urmare a analizării solicitării C.N.C.D. în ședința publică din data de 28 martie 2017, făcând următoarele precizări:

C.N.A. a afirmat constat necesitatea respectării principiul libertății de recepție și de retransmisie, precum și cel al țării de origine, pe care se fundamentează Directiva serviciilor mass-media audiovizuale 2010/13/UE.

În baza criteriilor de jurisdicție prevăzute în Directiva serviciilor mass-media audiovizuale (DSMAV), **se supun legislației românești numai posturile de televiziune care intră sub jurisdicția României.** Comisia europeană, sprijinită pe deciziile și jurisprudența Curții europene de Justiție, nu a acceptat niciun compromis care să permită vreo formă de **exercitare a unui dublu control, chiar secundar,** față de un același post de televiziune. Prin urmare, nici un stat nu poate limita (pentru motive ce țin de domeniile coordonate de directivă) recepția și/sau retransmisia pe teritoriul național a programelor difuzate de radiodifuzori aflați sub jurisdicția altui stat.

Potrivit art. 75 alin. (2) din Legea audiovizualului «*retransmisia pe teritoriul României a serviciilor de programe, difuzate de către radiodifuzori aflați sub jurisdicția statelor membre ale Uniunii Europene, este liberă și nu necesită nici o autorizare prealabilă*». Potrivit dispozițiilor alin. (3) al aceluiași articol, *Consiliul poate restrânge temporar dreptul de liberă retransmisie a unui anumit serviciu de programe provenind din statele membre ale Uniunii Europene, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: a) serviciul de programe încalcă explicit, semnificativ și grav prevederile art. 39 sau 40 (...)*”.

Dispozițiile art. 75 din Legea audiovizualului transpun prevederile art. 3 și 4 din DSMAV. În conformitate cu dispozițiile art. 3 alin. (1) din DSMAV, statele membre trebuie să asigure libertatea de recepție. **SM nu pot să restricționeze retransmisia pe teritoriul lor a serviciilor mass-media audiovizuale aflate sub jurisdicția altor SM, din motive care se încadrează în domeniile coordonate de această directivă.** Art. 3 alin. (2) din DSMAV prevede o **excepție** de la această regulă generală, în cazul în care o transmisie de televiziune dintr-un alt SM încalcă *”in mod vădit, serios și grav”* prevederile art. 27 alin. (1) sau alin. (2) și / sau art. 6 din DSMAV. Aceste articole se referă la **protecția minorilor**, respectiv, la **incitarea la ură**.

Aspectele puse în dezbatere pot avea în vedere o presupusă încălcare a dreptului de autor și a drepturilor conexe. Întrucât sediul materiei dreptului de autor se află în normele stabilite de Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, pentru o încălcare a dispozițiilor acestei legi radiodifuzorii au posibilitatea să-și apere dreptul pretins încălcat în conformitate cu prevederile acestei legi. Autoritatea competentă în materia drepturilor de autor este **Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA)**.

Cu privire la blocarea semnalului de către unii distribuitori de servicii, cu afișarea unui text în care se precizează că programul nu se retransmite în România, C.N.A. precizează că instituția nu a fost sesizată cu privire la astfel de fapte.

28. Susținerile Comitetului Internațional Olimpic

CIO este titular la nivel global al tuturor drepturilor de radiodifuzare și comunicare publică a Jocurilor Olimpice (televiziune, radio, telefonie mobilă și platforme bazate pe internet) și alocă drepturi de radiodifuzare a Jocurilor Olimpice către societăți media din întreaga lume prin negocierea de acorduri.

CIO a acordat o licență contractuală (permisiune contractuală de utilizare) referitoare la drepturile de radiodifuzare a Jocurilor Olimpice din 2016 pentru mai multe teritorii din Europa (inclusiv Ungaria și România, denumite Teritorii Licențiate) unui beneficiar (Sportfive International S.A., actualul Lagarde Sports Geneva S.A.), beneficiarul licenței realizând o sub-licențiere pentru anumite drepturi de difuzare pentru utilizare în Ungaria și România exclusiv radiodifuzorilor stabiliți în aceste teritorii, în speță Societatea Română de Televiziune (pentru utilizare în România) și Mediaszolgálatás-támogató es Vagyongazdálkodási Társaság (pentru utilizare în Ungaria).

Sub-licențierea realizată de beneficiar este un atribut și nu o obligație, reprezentând practica standard legală a pieței, obligația contractuală fiind totuși ca acesta să asigure un nivel minim de difuzare televizată „free-to-air” a Jocurilor Olimpice 2016 în fiecare teritoriu din cadrul Teritoriilor Licențiate (inclusiv Ungaria și România). Radiodifuzorilor din cele 2 teritorii li s-a permis utilizarea unor anumite cantități de comunicări audiovizuale de la Jocurile Olimpice 2016 în cadrul programelor informative de știri, conform Regulilor CIO privind accesul la Informații de Actualitate.

Conținutul pentru care CIO a acordat licență referitoare la Drepturile de Difuzare se limitează la înregistrările de bază de la diferite evenimente din cadrul Jocurilor Olimpice, conținut ce poate fi completat de către beneficiarii licențelor / sub – licențelor cu propriile lor reportaje (inclusiv comentarii) de la Jocurile Olimpice.

29. În acest context, primul reclamat invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, întrucât CIO nu este parte la contractele de licență încheiate cu Radiodifuzorii Sub-licențiați, ci doar acordă aceste licențe direct radiodifuzorilor sau agențiilor de drepturi media care apoi sub-licențiază acele drepturi către radiodifuzori, fapt care s-a întâmplat și în România.

Reclamatul apreciază că nu a încălcat nicio dispoziție legală din România și nici a Uniunii Europene, făcând următoarele precizări:

Acordarea drepturilor de difuzare s-a realizat ca urmare a unei proceduri de licitație publică demarată din 8 mai 2008, notificată și Comisiei Europene. În acest sens, CIO nu a exclus, restricționat sau preferat vreo persoană sau grup de persoane prin intermediul contractelor sale de licență, nu s-a implicat în mod direct în procedul de marketing și/sau licitație cu privire la aceste drepturi, întinderea drepturilor de difuzare acordate unui radiodifuzor sub-licențiat pentru exploatare în România constituind obiectul unei negocieri comerciale.

- Raportat la prevederile art. 2 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000, CIO nu are niciun fel de informații cu privire la modul în care drepturile de Difuzare au fost sub-licențiate pentru teritoriul României de către beneficiarul licenței sau a modului în care licența privind drepturile de difuzare a fost acordată unui radiodifuzor sub-licențiat pentru exploatare în România a fost de natură "să favorizeze sau să defavorizeze nejustificat" vreo persoană sau un grup de persoane. Din contră, în opinia sa, este în afara dispozițiilor legale să se solicite sau să se aștepte ca CIO și/sau beneficiarul licenței să fie obligat să se asigure că fiecare sau chiar numai un anumit număr de grup(uri) lingvistic(e) dintr-un teritoriu a/au putut să aibă acces în limba lor de preferință la comunicările audiovizuale ale Jocurilor Olimpice din 2016.

Raportat la prevederile 10 lit. (f) și (h) din O.G. nr. 137/2000, CIO precizează că a cerut în mod expres asigurarea unui nivel minim de difuzare televizată "free-to-air" în România și în plus, radiodifuzorilor de televiziune atât din Ungaria cât și din România li s-a permis utilizarea unei anumite cantități de material audiovizual de la Jocurile Olimpice 2016 în cadrul programelor informative de știri, în conformitate cu Regulile CIO privind Accesul la Informații de Actualitate.

În calitate de titular al tuturor drepturilor de autor și al drepturilor conexe asupra înregistrărilor de bază puse la dispoziția beneficiarilor licențelor referitoare la drepturile de difuzare, CIO (și beneficiarii licențelor, în măsura în care astfel de licențe sunt acordate în cadrul contractelor având ca obiect drepturile de difuzare aplicabile) se bucură în mod liber și deplin de drepturile acestora de autor precum și de drepturile conexe. În acest sens, reclamatul face trimitere la prevederile art. 41 din Legea privind drepturile de autor care stipulează că orice cesiune a dreptului de autor trebuie să prevadă în mod expres drepturile care sunt cesionate, modalitățile în care acestea pot fi utilizate, durata și întinderea teritorială, precum și remunerația titularului dreptului de autor.

Prin urmare, *teritorialitatea reprezintă un element fundamental, esențial și intrinsec al dreptului de autor. Astfel, afișarea unui text de către radiodifuzorul sub-licențiat căruia i s-a acordat drepturile de difuzare pentru Ungaria în timpul unei transmisiuni puse la dispoziția publicului printr-o platformă de distribuție din România reflectă întinderea teritorială a drepturilor de difuzare pe care le-a dobândit. Doar pentru că un radiodifuzor distribuie în fapt difuzările sale în mai multe teritorii nu înseamnă că un titular al dreptului de autor este obligat*

să acorde o licență aceluia radiodifuzor care să permită disponibilitatea conținutului în acele teritorii.

CIO a acordat licență referitoare la drepturile de Difuzare (inclusiv dreptul de a pune la dispoziție înregistrările în toate limbile) pentru teritoriile licențiate în favoarea beneficiarului licenței. Cu toate acestea, sub-licențierea ulterioară a acestor drepturi de difuzare de către beneficiarul licenței în mod exclusiv *teritorial* este în acord cu practica standard în materia acordării licențelor referitoare la drepturile de difuzare ale unor evenimente sportive importante în Europa. Acționând astfel, titularul drepturilor are posibilitatea de a genera un nivel adecvat de venituri din utilizarea acestor drepturi, în timp ce permite prezentarea conținutului audiovizual în fiecare teritoriu într-un mod care reflectă preferințele de vizualizare în acel teritoriu. Maniera în care CIO a acordat licența referitoare la drepturile de difuzare către Beneficiarul Licenței iar beneficiarul licenței a sub-licențiat drepturile de difuzare spre a fi utilizate în România și în Ungaria către radiodifuzori sub-licențiați reflectă practica standard în această piață în ceea ce privește licențierea drepturilor de distribuție în domeniul media sportiv.

Acordarea de licență teritorială nu încalcă libera circulație a serviciilor sau altă legislație aplicabilă din Uniunea Europeană. Astfel, libera circulație și exclusivitatea teritorială a unei licențe a fost discutată în diverse cazuri la nivelul Uniunii Europene și libertatea unui titular de drepturi privind difuzarea unor evenimente sportive de a contracta pe bază exclusiv națională a fost consfințită în numeroase decizii¹.

Acordarea drepturilor de difuzare pe un teritoriu pe baza unei singure limbi este expres stipulată în Directiva 93, punctul (16) din preambul.

Aspectele care vizează faptul dacă radiodifuzorul sub-licențiat din Ungaria ar fi obținut licență pentru a difuza în afara teritoriului Ungariei și pe teritoriul României nu cade sub incidența analizei C.N.C.D., întrucât întinderea acordării drepturilor de difuzare pentru exploatare în Ungaria nu este relevantă în cazul de față.

Reclamatul atașează înscrisuri (filele 23 – 196 la dosar):

Extras de pe website-ul de știri www.reuters.com: <http://uk.reuters.com/article/olympics-rights-idUKLI45291920090218>;

Regulile CIO privind Accesul la Informații de Actualitate aplicabile pentru Radiodifuzarea Jocurilor Olimpice de la Rio de Janeiro (5-21 august 2016), ediția XXXI - https://stillmed.olympic.org/media/Document%20Library/OlympicOrg/News/accreditation/ioc_news_access_rules_rio_2016_en_final.pdf;

Extras de pe website-ul CIO: <https://www.olympic.org/news/ioc-agrees-european-broadcast-rights-contract-for-2014-and-2016-olympic-games>.

De asemenea, reclamatul formulează punct de vedere suplimentar înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 6.804/09.11.2016 (filele 207 – 2010 la dosar), completând susținerile anterioare cu următoarele aspecte:

Aspecte privind procedura de licitație organizată de CIO:

- CIO a acordat drepturile de difuzare a Jocurilor Olimpice 2016 pentru teritoriile licențiate, inclusiv pentru România și Ungaria, către Lagardere Sports (în prezent, Sportfive)

¹ Decizia COMP/C.2-37.398; Decizia CJUE în C-403/08 *Football Association Premier League Ltd și alții v QC Leisure și alții* [2012] Bus LR.

care, în continuare, le-a sub-licențiat către radiodifuzorii sub-licențiați, astfel cum rezultă și din extrasele de pe www.reuters.com anexate (filele 216 – 217 la dosar);

- CIO nu a impus nicio obligație beneficiarului licenței de a sub-licenția drepturile de difuzare pe criterii de teritorialitate sau limbă. Mai mult, nici beneficiarul licenței nu a impus asemenea restricții atunci când a sub-licențiat drepturile de difuzare, astfel cum rezultă din **Scrisoarea beneficiarului licenței din noiembrie 2016** în care explică cum la 3 octombrie 2011 a fost lansat un anunț distinct de participare la licitația pentru drepturile media din România, conform căruia ofertanții aveau libertatea să solicite drepturi de difuzare în limba maghiară pe teritoriul României, însă niciunul dintre ofertanți nu a procedat astfel.

Astfel, drepturile de difuzare sub-licențiate pentru teritoriul României au fost acordate exclusiv în limba română. În plus, beneficiarul licenței confirmă în mod expres în **Scrisoarea din noiembrie 2016** faptul că toți ofertanții au confirmat compatibilitatea modalității de distribuire a drepturilor de difuzare propuse cu legislația națională: *"... documentele de licitație cereau de asemenea ofertanților fie să declare că ofertele lor și exploatarea propusă a drepturilor media respectă toate legile și regulamentele aplicabile și nu restricționează libertatea Societății de a acorda drepturi, sau a specifica unde există vreo problemă. Niciuna dintre oferte nu a menționat nimic despre cerințele legale de a difuza în limba maghiară"*. Mai mult, conform celor explicate în Scrisoare: *"Niciun radiodifuzor din Ungaria nu a depus vreo ofertă pentru drepturile din România pe durata procedurii de licitație pentru limba română și niciun ofertant la licitație pentru Ungaria nu a făcut vreo referire la România în ofertă."*

Reclamatul reiterează că CIO nu a fost parte la procedura de licitație și nici parte contractantă la contractul încheiat între beneficiarul licenței și radiodifuzorii naționali sub-licențiați în urma licitației pentru România - cum ar fi TVR - fapt pentru care reclamatul susține că nu are calitate procesuală pasivă în cauză.

Prin urmare, nici CIO și nici beneficiarul licenței (Lagardere) nu a impus vreo restricție radiodifuzorilor privind dobândirea drepturilor de a transmite în limba maghiară pe teritoriul României, ci a fost liberă alegere a celor din urmă de a nu licita pentru astfel de drepturi, fapt confirmat și de către Televiziunea Română (având la bază rațiuni financiare).

În mod similar situației TVR, reclamatul precizează că Televiziunea maghiară nu a solicitat drepturi de difuzare în alt teritoriu decât Ungaria.

Prin urmare, imposibilitatea pentru minoritatea maghiară din România de a putea viziona Jocurile Olimpice în limba maghiară nu s-a datorat vreunei restricții impuse de CIO, ci pentru că niciun radiodifuzor, din România sau Ungaria, nu a cumpărat drepturile de a difuza Jocurile Olimpice în România în limba maghiară.

Astfel, în opinia reclamatului, problema în cauză nu este una legată de discriminare, ci de libertatea contractuală, de drepturile exclusive ale deținătorului drepturilor de autor de a decide cum și când poate fi utilizată opera sa și de libertatea fiecărui radiodifuzor de a licita pentru și de a dobândi doar drepturile de care este interesat.

1) În ceea ce privește mesajul afișat de distribuitorii canalelor de televiziune maghiare, astfel cum rezultă din nota de autosesizare: *"la alte posturi TV decât cele naționale s-a afișat un text care a arătat că din motive de drept de autor emisiunea nu se transmite în România, pentru persoane care au plătit pentru respectivele servicii."*

- mesajul nu poate fi interpretat ca fiind o restricție pentru minoritatea maghiară de a recepționa un canal pentru care au plătit, întrucât distribuitorii serviciilor nu puteau furniza mai multe programe decât cele pe care le-au cumpărat, din moment ce nu cumpărase

dreptul de a le difuza în România². Este o simplă aplicare a principiului *nemo dat quod non habet* (nimeni nu poate da ce nu are).

• În ceea ce privește distribuitorii de cablu, art. 82 par. (4) din Legea audiovizualului nr. 504 din 11 Iulie 2002 prevede obligația distribuitorilor de a retransmite liber (*free-to-air*) în limba minorităților naționale în localitățile în care o minoritate are o pondere mai mare de 20% din populație. Re-transmisia este definită ca fiind captarea și transmiterea simultană a serviciilor media audiovizuale liniare, furnizate de radiodifuzori și destinate recepționării de către public, prin orice mijloace tehnice, în integralitatea lor și *fără nicio modificare a conținutului*. Astfel, distribuitorii de cablu care captau transmisia programului nu ar fi putut interveni și modifica programul în nici un fel.

În concluzie, reclamatul precizează că nu există nici un temei în baza căruia CIO, beneficiarul licenței, vreun sub-licențiat sau vreun distribuitor de cablu implicat în retransmisia ediției 2016 a Jocurilor Olimpice să poată fi ținut răspunzător pentru vreo încălcare a legislației anti-discriminare sau a oricărei prevederi legale aplicabile. Principiul libertății contractuale și de negociere este esența oricărei relații comerciale și, în cazul de față, nu limitează și nu încalcă nici un alt drept.

Reclamatul atașează înscrisuri (filele 211 – 245 la dosar).

30. Susținerile Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal (UEFA)

Reclamatul susține că acordă drepturi mass media în întreaga Europă, respectând, în cea mai amre parte, decizia Comiei Europene de scutire cu privire la vânzarea centralizată a drepturilor comerciale către Liga Campionilor UEFA din 2003.

Conform documentației atașate, UEFA a invitat la oferte pentru drepturile mass media privind doar teritoriile Ungariei și României, nu s-a făcut nicio referire sau nu s-a implicat nicio distincție bazată pe naționalitate, origine etnică sau altă divizare a audienței naționale din aceste țări. Același principiu s-a aplicat tuturor licitațiilor din alte state.

Ofertanții câștigători ai licitațiilor din Ungaria și România au fost: în Ungaria MTVA (prin oferta făcută de Uniunea Europeană de Transmisie Radio și TV), în România, Pro Tv (drepturile de liberă transmisie adjudicate în cea de a doua licitație română) și Telekom România (drepturile Tv cu plată adjudicate în prima licitație română).

Fiecare din acești ofertanți câștigători, separate și individual, au cerut să și se acorde drepturile exclusive pentru teritoriile lor respective.

MTVA nu a solicitat dreptul de transmisie în limba română și, de asemenea, nu a solicitat dreptul ca programele canalului lor să fie retransmise în România sau în orice altă țară. Nici Pro Tv nici Telekom România nu au solicitat dreptul de a transmite în limba maghiară, nu au solicitat nici dreptul ca programele canalului lor să fie retransmise în Ungaria sau în orice altă țară.

UEFA nu pune nicio restricție asupra operatorilor de radio și televiziune privind retransmisia prin cablu în afara teritoriului pentru care există licență.

Prin urmare, în prezenta speță, MTVA a avut liberateta deplină de a conveni cu operatorii Pro Tv și Telekom România autorizați cu licență pentru a li se permite retransmisia programelor EURO 2015 ale MTVA în limba maghiară pe platformele prin cablu din România

² Este o simplă aplicare a principiului *nemo dat quod non habet* (nimeni nu poate da ce nu are).

31. Susținerea S.C. Telekom Romania Communications S.A.

Telekom România Communications SA susține că a participat la licitația organizată de UEFA în legătură cu achiziționarea dreptului de transmisiune a Campionatului European de Fotbal EURO 2016 în cadrul programelor de televiziune ale Dolce Sport.

UEFA stabilise în prealabil pachetele ce puteau fi achiziționate, acestea fiind stabilite pentru fiecare stat european în parte. Telekom a câștigat licitația pentru pachetul aferent teritoriului României, având dreptul să folosească drepturile achiziționate doar în limba română.

Orice nerespectare a condițiilor licitației, inclusiv cele referitoare la teritorialitate sau limbă folosită, ar fi reprezentat o încălcare a contractului încheiat între UEFA și Telekom care ar fi îndreptățit UEFA să solicite despăgubiri de la Telekom.

32. Susținerea S.C. UPC Romania S.R.L.

Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu nr. 112/10.01.2017 (filele 294 – 296 la dosar), **S.C. UPC Romania S.R.L.**, formulează punct de vedere, de data aceasta în calitate de reclamat, cu următoarele precizări:

- Reclamatul susține că nu a putut identifica nici faptele concrete pentru care s-a formulat autosesizarea CNCD și nici temeiul legal concret al investigării acestor fapte.
- Reclamatul clarifică din nou faptul că UPC nu este radiodifuzor, ci distribuitor de servicii. Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 1, pct. 13 din Legea audiovizualului, radiodifuzorul este furnizorul de servicii media audiovizuale în domeniul serviciilor de programe de televiziune și/sau radiodifuziune, cu alte cuvinte este furnizorul canalului de televiziune.
- Distribuitorul de servicii, pe de alta parte, în conformitate cu art. 1, pct. 14 din Legea audiovizualului, este persoana care constituie și pune la dispoziția publicului o ofertă de servicii de programe de televiziune prin retransmisie, pe baza de relații contractuale cu radiodifuzorii ori cu alți distribuitori, adică, persoana care alcătuiește o oferta conținând o multitudine de canale, furnizate de un număr mare de radiodifuzori și care retransmite canalele din oferta către utilizatorul final prin rețele de cablu, prin satelit, prin tehnologia IPTV sau prin internet.
- Retransmisia pe care o efectuează distribuitorul de servicii reprezintă captarea și transmiterea simultană a serviciilor media audiovizuale liniare, furnizate de radiodifuzori și destinate receptionarii de către public, prin orice mijloace tehnice, în integralitatea lor și fără nicio modificare a conținutului (art. 1, pct. 10 din Legea audiovizualului). Prin urmare, conform legii, în activitatea de retransmisie de programe, UPC are obligația de a nu interveni în niciun fel în conținutul pe care îl retransmit canalele.
- UPC a încheiat contracte de retransmisie pentru canalele pe care le retransmite către abonați și, prin urmare, radiodifuzorii acestor canale sunt persoanele care au puterea editorială asupra conținutului pe care îl difuzează canalul lor și, implicit, persoanele care au obligația să achiziționeze și să dețină, pe teritoriul unde sunt retransmise serviciile, drepturi de difuzare asupra conținutului, inclusiv, dacă e cazul, asupra programelor sportive invocate în nota de autosesizare (art.3 alin.3 din Lege).
- De asemenea, reclamatul precizează că, din moment ce nu este radiodifuzor și nu deține canale proprii de televiziune care să transmită un conținut asemenea celui iudicat prin autosesizare, nu are obligația de a încheia contracte în vederea achiziționării de drepturi de difuzare a programelor sportive, întrucât această obligație aparține doar radiodifuzorilor care

doresc să includă acest conținut în canalele proprii, și nici nu deține informații relevante cu privire la contractarea de către radiodifuzori a unor astfel de drepturi.

- Astfel, atât în temeiul Legii, cât și al contractelor încheiate cu radiodifuzorii, UPC nu are dreptul să intervină asupra conținutului audiovizual al programelor difuzate de aceștia, radiodifuzorii având atât independența editorială, cât și răspunderea editorială, conform art. 140, alin. 1, lit. c din Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturi conexe, reprezentând infracțiune radiodifuzarea operelor sau a produselor purtătoare de drepturi conexe fără autorizarea sau consimțământul titularului drepturilor.
- Concluzionând, reclamatul apreciază că nu este și nu poate fi ținut responsabil de conținutul (competiții sportive, filme, opinii exprimate în cadrul emisiunilor, orice alte programe etc.) canalelor retransmise către clienții săi, nici de existența sau inexistența unor categorii de conținut difuzat de canalele respective.

V. Motivele de fapt și de drept

33. Pe cale de excepție, Colegiul director respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a C.O.I., U.E.F.A și admite excepția lipsei calității procesuale pasive a reclamațiilor S.C. RCS&RDS S.A., S.C. UPC Romania S.R.L., S.C. Telekom Romania Communications S.A.

34. În fapt, Colegiul director analizează în ce măsură reclamațiile au restricționat contractarea transmisiunilor sportive (Campionatul european de fotbal, 2016: UEFA, respectiv Olimpiada de la Rio, 2016: IOC) pentru posturile de televiziune exclusiv pe teritoriul lor național, încălcând astfel principiul liberei circulații a serviciilor în spațiul UE și discriminând persoanele aparținând minorităților naționale care doresc să urmărească evenimentele sportive în propria lor limbă maternă.

35. Colegiul director constată că reclamațiile nu au restricționat în mod direct contractarea transmisiunilor sportive pentru posturile de televiziune exclusiv pe teritoriul național pe care funcționează, ci au stabilit drepturi de televiziune în funcție de teritoriul statului în care se retransmite evenimentul sportiv. Fiecare televiziune a avut posibilitatea să cumpere drepturi de televiziune și pe teritoriul unui alt stat, decât cel în care funcționează postul în cauză. Astfel, MTVA a contractat drepturi de televiziune ale evenimentelor sportive în speță pentru teritoriul Ungariei dar nu a contractat dreptul de retransmisie a programelor sale pe teritoriul României, situație în care cetățenii români de naționalitate maghiară ar fi avut posibilitatea de a urmări evenimentele sportive într-un comentariu susținut în limba lor maternă.

Or, potrivit convențiilor internaționale în materia protecției minorităților naționale, părțile se angajează să nu garanteze libertatea de recepție directă a emisiunilor de radio și televiziune ale țărilor vecine realizate într-o limbă folosită, într-o limbă identică sau apropiată de o limbă regională sau minoritară.

Astfel, art. 11 pct. 2 din Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare (*Instrument juridic al Consiliului Europei adoptat în 1992, intrat în vigoare în 1998 și semnat de România în 1995. România a ratificat Carta prin Legea nr. 282 din 6 noiembrie 2007*) prevede următoarele:

Art. 11 Mijloacele de comunicare

2. "Părțile se angajează să **garanteze libertatea de recepție directă** a emisiunilor de radio și de televiziune ale țărilor vecine realizate într-o limbă folosită într-o formă identică sau apropiată de o limbă regională sau minoritară **și să nu se opună retransmiterii de emisiuni de radio și televiziune din țările vecine, realizate într-o astfel de limbă.**"

Raporturile comerciale dintre titularii drepturilor de retransmisie a evenimentelor sportive (Comitetul Internațional Olimpic, Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal) și beneficiarii acestor drepturi, posturile de televiziune, nu au în vedere asigurarea, garantarea dreptului minorităților naționale de a avea libertatea de recepție directă a emisiunilor de radio și de televiziune ale țărilor vecine realizate într-o limbă folosită într-o formă identică sau apropiată de o limbă regională sau minoritară din țările vecine. De asemenea, aceste raporturi comerciale se opun retransmiterii de emisiuni de radio și televiziune din țările vecine realizate într-o astfel de limbă.

Această practică comercială dintre proprietarii drepturilor de retransmisie a evenimentelor sportive și beneficiarii, contractanți, este una aparent neutră, care prin efectele pe care le generează, dezavantajează un grup de persoane pe criteriul de apartenență la o minoritate națională și pe criteriul de limbă. Suntem în prezența unei discriminări indirecte, astfel cum este definit de art. 2 alin. (3) din O.G. 137/2000:

"(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare."

De ce este neutră practica comercială dintre proprietarii drepturilor de retransmisie a evenimentelor sportive și televiziunile contractante? Practica comercială este neutră, pentru că se fundamentează pe același condiții de contractare față de toți beneficiarii, fiecare are posibilitatea să contracteze dreptul de transmisie pe teritoriul unui sau mai multe state și în limba în care doresc.

Efectele acestei practice neutre diferă în funcție de situația în care se află o comunitate sau alta. În situația în care o comunitate are statutul de minoritate națională într-un stat vecin cu statul de rudenie, atunci minoritatea națională în cauză nu are acces la transmisia evenimentelor sportive din statul de rudenie, și în limba maternă.

Raportat la speță, practica comercială nu a urmărit să discrimineze minoritatea maghiară din România, dar prin efectele generate, dezavantajează minoritatea maghiară din România, care nu are acces la retransmisia tv în limba maternă a evenimentelor sportive din statul de rudenie, Ungaria.

Reclamații justifică aceste practice comerciale prin rațiuni de afaceri. Activitățile cu scop lucrativ, generatoare de profit, pot constitui un scop legitim iar practica comercială analizată poate să constituie o metodă adecvată și necesară de atingere a scopului.

Apreciem că proporționalitatea măsurii este una neadecvată. Proprietarii drepturilor de televiziune și beneficiarii ar trebui să identifice soluții echilibrate, astfel încât să-și atingă scopurile lucrative dar și să asigure accesul liber al minorităților naționale dintr-un stat la

emisiunile sportive transmise de o televiziune dintr-un stat vecin, stat de rudenie cu minoritățile naționale în cauză.

Având în vedere faptul că reclamații, titularii dreptului de transmisie urmăresc un scop legitim, un scop lucrativ, comercial, și lipsa de reglementare și jurisprudență în privința coliziunii dintre două drepturi: cel al libertății contractuale și cel al drepturilor minorităților naționale, Colegiul director urmează să constate că nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, recomandând reclamaților să identifice soluții pentru ca în activitatea lor comercială să asigure respectarea drepturilor minorităților naționale, un echilibru între interesul comercial și drepturile minorităților naționale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se respinge excepția lipsei calității procesuale pasive a C.O.I., U.E.F.A și se admite excepția lipsei calității procesuale pasive a reclamațiilor S.C. RCS&RDS S.A., .C. UPC Romania S.R.L., S.C. Telekom Romania Communications S.A.
2. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit art. 2 alin 1 din OG nr. 137/2000 republicată
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Motivele de fapt și de drept redactate de ACF și APG

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.